

DHARMA QUOTIENT พัฒนาคนแบบพุทธ

มติชน 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ปีที่ 30 ฉบับที่ 3845 (3045)

ผู้นำของหลายองค์กรใช้ปรัชญาพุทธศาสนาบริหารองค์กร

ล่าสุดบริษัท มีด จอห์นสัน ประเทศไทย ได้จัดอบรมในหัวข้อ "ปรัชญาเชิงพุทธกับการพัฒนาศักยภาพการทำงาน" โดยมี "คณัย จันทรเจ้าฉาย" ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สำนักพิมพ์ดีเอ็มจี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน ที่ผ่านมา ณ โรงแรมดุสิตธานี พัทยา โดย

มีด จอห์นสัน นั้นเป็นบริษัทข้ามชาติของสหรัฐอเมริกา ทำธุรกิจด้าน โภชนาการและอาหารเสริมสุขภาพที่สาขาอยู่ถึง 60 ประเทศ

"คณัย จันทรเจ้าฉาย" ชี้ว่า DHARMA QUOTIENT (DQ) หรือ การมีวุฒิภาวะทางธรรม ทำให้เราผ่อนคลายความเครียดจิตใจไม่กังวลมีความสุขเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการทำงาน ไม่ฟุ้งซ่าน ซึ่งวิธีการคือยอมรับปัญหา คิดว่าการมีปัญหาและการแก้ไขปัญหาคือความเจริญงอกงามอย่างมีสติปัญญา ซึ่งการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ พรหมวิหาร 4 อันประกอบด้วย

เมตตา คือ ความปรารถนาดี มีไมตรี

กรุณา คือ ความสงสาร อยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์

มุทิตา คือ ความเบิกบาน พลอยยินดีเมื่อผู้อื่นเป็นสุข

อุเบกขา คือ ความมีใจเป็นกลาง วางจิตใจสม่ำเสมอมั่นคง

คนในองค์กรเดียวกันอาจมีความสามารถเท่ากัน แต่คนที่จะถูกสนับสนุนก่อนคนอื่นอาจเป็นคนที่ไม่เก่งก็ได้ แต่จะเป็นคนที่มีความสุขุมใจเย็นรอบคอบ เป็นคนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เพราะฉะนั้นคนที่ควรจะควบคุมตนเองได้ดี ต้องไม่เป็นคนที่ถูกคามคนอื่นหรือเพื่อนร่วมงาน หรือคนอื่นบ่่อยๆ นั่นก็คือความฉลาดทางด้านอารมณ์ ซึ่งภาษาอังกฤษใช้คำว่า EQ เป็นตัวพื้นฐานสำคัญสำหรับคนที่จะขึ้นมาเป็นผู้นำ

"คนที่มี EQ สูงมักจะเป็นคนที่ถูกคัดเลือกเสมอ แต่ทั้งนี้ต้องมีความสามารถหลายด้าน เช่น ภาษาใช้ได้ มีความกระตือรือร้น มีทักษะการทำงานและประสบการณ์ และการที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จนั้นจะต้องอาศัยปัจจัยความเป็นตัวคนที่แท้จริงขององค์กร ต้องรู้จักตัวเราในแบบที่ว่าไม่ใช่คนอื่นอยากให้เราเป็น"

เมื่อใดก็ตามถ้าเราใช้มิติทั้งหมดของเรามาเป็นภาพเดียวกัน เราก็จะใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า แต่คนเราจะมองชีวิตแบบผิวเผินมักมองถึงแต่ความสำเร็จและความมั่นคง แต่เรากลับไม่ถามใจเราเองว่าเราอยากจะเป็นอยากจะทำตรงนี้แบบนี้หรือเปล่า ซึ่งการเกิดมาเป็นมนุษย์นั้นมีทางเลือกหลายทาง แต่ต้องเลือกในสิ่งที่ถูกต้อง

คนยี่ว่า ความสุขที่แท้จริงคือการได้ยื่นและแอบยิ้มอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้อื่น เปรียบเสมือนการปิดทองหลังพระ หรือ "ผ้าขี้ริ้วขอมสกปรกเพื่อให้สิ่งอื่นสะอาด" ซึ่งบ่งบอกถึงการเป็นคนที่ยอมเสียสละเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จของคนอื่น

คนที่มีความ DQ ส่วนมากจะประสบความสำเร็จสูงสุด เพราะในจังหวะที่คนเราขาดสติสัมปชัญญะ คนเราก็ไม่สามารถกำหนดการกระทำของตัวเองได้ จะโดนกิเลสตัณหาอารมณ์เข้ามาบดบัง ซึ่งขณะนี้ตะวันตกก็ให้เห็นความสำคัญของ DQ มากขึ้น

ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์กัมพล ทองบุญน่ม อดีตนักกีฬาว่ายน้ำและผู้ฝึกสอนทีมชาติไทย ซึ่งประสบอุบัติเหตุกระโดดลงจากสระและหัวโขกพื้นสระเป็นผลทำให้พิการตั้งแต่คอลงมาถึงเท้า เขาเคยคิดฆ่าตัวตาย แต่ก็ใช้หลัก DQ เป็นหลักในการใช้ชีวิตต่อไป โดยการบริหารธรรมะ ด้วยวิธีการกำหนดโดยการกะพริบตาจนเดี๋ยวนี้จากที่สีหน้าเศร้าหมองเปลี่ยนเป็นยิ้มแย้มแจ่มใสและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

และก็ต้องยอมรับว่าในปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวหน้ามาก การแข่งขันทางด้านธุรกิจมีการปรับกลยุทธ์การแข่งขันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อความมั่นคงขององค์กรและหน่วยงาน ผู้บริหารองค์กรใหญ่จึงมองหาแนวทางการสร้างองค์กรที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพให้แก่องค์กรและบุคลากรในหน่วยงานนั้นๆ

"การที่คนเราจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัย DQ หรือที่เรียกว่าต้องอาศัยความฉลาดทางอารมณ์โดยจะต้องมีวุฒิภาวะทางธรรม ยิ่งปัจจุบันเป็นยุคที่เร่งรีบและแข่งขันกันของตลาดธุรกิจและการประกอบการ ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นแนวทางไหนก็ตามที่สามารถพาองค์กรประสบความสำเร็จได้ส่วนแล้วแต่ได้รับความสนใจ"

ซึ่งจากการวิจัยและการสำรวจ พบว่าผู้ที่ปฏิบัติธรรมและนั่งสมาธิเป็นประจำ จะทำให้สมองมีระเบียบมากขึ้น เพราะคนที่ปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่อง สมองจะมีริ้งสีแอลฟา-แกรมมาส่งออกมา ทำให้รอยหยักในสมองก็จะเพิ่มมากขึ้น สมองก็จะไม่ฝ่อ และสามารถสร้างสารเอ็นโดรฟินออกมาทำให้ร่างกายสดชื่น มีความสุข ร่างกายจะแก่ช้าลงไป 15 ปี โรคภัยไข้เจ็บจากเดิมที่มีอยู่ประมาณ 60% ก็จะลดน้อยลง

"พนักงานจะมีความสุขรอบคอบมากขึ้น เพราะจากการบอกเล่าจากพนักงาน เขาจะบอกว่าเขารู้สึกดี เหมือนได้เกิดใหม่ การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น พนักงานร้อยละ 70% มีความสามารถในการทำงานเพิ่มมากขึ้น"

ดังที่ "จกฤษฎ์ สติรเสถียร" ผู้อำนวยการฝ่ายการขายบอกว่า จากที่นำวิธีการนี้มาใช้ ผลที่เห็นตามมาก็คือการทำงานของพนักงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น พนักงานรู้สึกใจเย็นขึ้น เพราะจากการนั่งสมาธิทุกเช้าก่อนทำงานเป็นส่วนหนึ่ง และตนเองเมื่อตื่นมาแล้วก็นั่งสมาธิก่อนมาทำงาน รู้สึกว่าทำให้ทำงานได้คล่องขึ้น มีความใจเย็นขึ้น มีสมาธิมากขึ้น

ด้าน นายเมทธิวิ แซปเปิล ผู้จัดการทั่วไปนั้นเชื่อว่าการฝึกสมาธิช่วยให้เกิดความสงบภายใน ทำให้สามารถจัดการกับความเครียดในการทำงานได้ดีขึ้น บริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งยังส่งผลดีต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการพัฒนาทักษะในการทำงานด้านอื่นๆ ด้วย

นับเป็นการพัฒนาองค์กรในอีกมุมหนึ่ง ที่น่าสนใจ